Shree Raghunath Sanskrit Research Institute Library,
Jammu

No. ७६२ - घ

Title एकाक्षरकोषः

Author पुरुषोत्तमदेवः

Extent ४ Age १८८६

Subject कोश सम्पूर्णम्

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नं० ७६२-घ

पकाद्वारकोशः (संपूर्णः)

नं० ७६२ – घ

पत्राणि ४

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नं बुधे ॥ २२ ॥ मं शिरःश्मं दमा है धामाल क्ष्मीश्च प्रकीर्त्तिता य
शो यूंकं थितः प्राज्ञै र्यों वायु रिति शब्दितः ॥ २३ ॥ यानेयानरि
यस्या गे कथितः शब्द वेदिभिः ॥ रश्च रामा नि लिव ह्नो
रुश शश्वे च प्रकीर्त्तितः ॥ २४ ॥ वं धने च शरीरे च भ्रमौ स्म
स्या डुले मेपि च ॥ दीप्ति लः स्याज्ज्वलन भूमि र्लो भयं ञ्जः
प्रकीर्त्तितः ॥ २५ ॥ ल्लो वा नं लवणे लः स्या ल्ला दाने च
प्रकीर्त्तितः ॥ लीप्ले ने चाशये चैव कथितः शब्द वेदिभि
ः ॥ २६ ॥ मानसे व [illegible] रुणो वा नो वकारः परिकीर्त्तितः ॥

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

४
ए. को.

शंश्वविंश्रेकरः प्रेयः इप्सुसीलिनि गद्यते ॥ २७ ॥ श्रीशय
नमितिप्राहुर्हिंसायांष निगद्यते ॥ षकारः कथितः
श्रेष्ठे षो लक्ष्मीरिति शब्दितः ॥ २८ ॥ श कोपे वा हते
श लेतयाथलिति कीर्त्तितः ॥ हः हेवेव हसि प्रो
क्तो धेहः शब्द शासने ॥ २९ ॥ इत्येकाक्षरकोषस
माप्तम गात् ॥ ० ॥ रसेभेभेंदुमाने द्वे लिपि चाप्रतिपतिः इषे मासे
लपक्षे गरौ शुक्ने लिपीकृतं ॥ श्री लिपीकृतं गणेशेन संवत १८०८
अश्विनवदि प्रतिपदा १ ॥ श्रीरामचन्द्रवल्लभो जयति ॥ ० ॥ ॥ ॥

४

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

र्घ्र ह्रस्वाओंकारेण न तेउच्यते॥४॥ अस्यां तु परमंत्र
स्य ऋषिः स्याच्छिवमहेश्वरः॥ कः प्रजापतिरुद्दिष्टो वा
युरित्यभिहितः॥५॥ कस्मात्केति समाख्यातः कः
प्रकाउदाहृतः॥ के शिरोजलमाख्यातं कं सुखं च प्र
कीर्तितं॥६॥ पृथिवी कुः समाख्याता कुः शब्दोपि च
प्रकीर्तितः॥ खमिंद्रियं विमानं कं काकाशे स्वर्गेपि
प्रयुज्यते॥७॥ गो गणेशः स्मृतिर्हि गो गंधर्वो गः प्रकी
र्तितः॥ गं गीतं चापि जायात् स्यात् गोश्च धेनुः सरस्व

५क

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

२
ए॰ को॰
२
दु

स्वती ॥ ७ द्योघंयाचसमाख्यातोघोघनश्चप्रकीर्तितः
डुकारोभेरवःख्यातोडुकारोविषयस्पृहा ॥ ८ ॥ चश्च
न्द्रमाःसमाख्यातोभास्करश्चप्रकीर्तितः ॥ निर्म
लंछंसमाख्याततरलछंप्रकीर्तितम् ॥ ९ ॥ छेदकेश्च
समाख्यातोविदुर्मिशादकोविदैः ॥ वैजितेजःस
माख्यातोजघनेजःप्रकीर्तितः ॥ १० ॥ जेताचजः
प्रकथितःसूरिभिःशद ... शाम ... नेरेवोडकारः
कथितोनश्छेफःसमाहृतः ॥ ११ ॥ ञकाराऐगोपका
प्रोक्तोञकारोडईर ... ध्वनौटाधरिश्चाकरंकेच २

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

ये धनौ च प्रकीर्त्तितः॥ ७॥ ठो महेशः समाख्यातः ष्ठः अ
स्थे पि प्रकीर्त्तितः॥ ८ ह धनौ च ठः शोक्तस्तथा चंद्रमस्य
मंडले॥ १४॥ उकारो शंकरो ब्रासे उकारो धनिस्तथा
ते॥ ढकारः कीर्त्तिता ढका निर्गुणा निर्हुर्वे पि च॥ १५
एकारः कीर्त्ति जो ज्ञाने निश्चये च प्रकीर्त्तितः॥ त
कारः कीर्त्ति और रेको डष्छुच कीर्त्तितः॥ १६॥ शि
लोव्यय थकारः स्यात् थकारो भयल्ल ह्रणे॥ दंकुल
उधैर्यो तं वेदे दाने च दातरि॥ १७॥ वं धते साधने षः स्या

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

३
ए. को.
3

विभात रिन ताव पिन कास्वगनेवं धौस्क लोरदेचकीर्त्ति
तः ॥ १८ ॥ नेतान भ्रसमास्वातस्त्ररौनः प्रकीर्त्ति
तः ॥ पवनेपः समारव्यातः यःस्यात्यनिचमानरि ॥ १९
इशावातः फकारःस्यात्फ प्राहानेप्रकीर्त्तितः ॥ फूत्का
रेऽपिच फः प्रोक्तो स्तथा फुः परिकीर्त्तितः ॥ २० ॥ वकारो
वरुणः प्रोक्तः कलशेवउदाहृतः ॥ वहस्य लेवदः प्रो
क्तोगहावः समुदाहृतः ॥ २१ ॥ न तत्र भंउधाप्राहुर्भवि
नेभः प्रकीर्त्तितः ॥ दीप्तिर्भाभः स्वभूर्भः स्मि भीभयंकस्थि ३

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

१ ए०को ५

॥श्रीगणेशायनमः॥अथैकाक्षरीकोशलिख्यते॥ अकारोवासुदेवः
स्यादाकारस्तुपितामहः॥ इकारउच्यते कामोलक्ष्मी
रीकारउच्यते॥१॥ उकारःशंकरःप्रोक्तऊकारश्चाभि
रक्षणे॥ ऋकारोदेवमातास्यादॄकारोदनुजप्रसूः॥२॥
ऌकारोदेवजातीनांमातासद्भिःप्रकीर्तितः॥ ॡका
रस्यमयीनेस्त्रैवेजननीशब्दकोविदैः॥३॥ एकार
उच्यतेविष्णुरैकारःस्यान्महेश्वरः॥ ओकारस्तुभवे

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

॥श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीराम ॥ओं शिवाय नमः॥ हे चंद्रचूडम
दनांतक शूलपाणे स्थाणो हर गिरीश गिरिशेश महेश शंभो

एकाक्षरकोषः १४

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative